

Definitief voorstel bestuurlijke hervorming Kronenburg

5 november 2013 – Bjorn de Gaaij Hoijtema (PvG), de staatssecretaris van bestuurlijke hervorming, heeft vandaag samen met de verantwoordelijke ministers van de autonome overzeese provincies der Witte Eilanden en der Maagdeneilanden het definitieve voorstel gepresenteerd voor de bestuurlijke hervorming die in de komende jaren gepland is. Een verrassend element hierin is een drastische herziening van de taken van de Zuidkamer.

Er zullen veranderingen plaatsvinden op twee niveaus. Op het eerste niveau, dat van het koninkrijk, zullen de huidige overzeese provincies worden afgeschaft. De Witte Eilanden en de Maagdeneilanden waren tot nu toe weliswaar autonoom, maar op veel gebieden ondergeschikt aan het eindoordeel van Alexanderstad. Dit zal in de toekomst niet meer zo zijn: het Koninkrijk Kronenburg zal gaan bestaan uit vier juridisch gelijkwaardige elementen die door middel van associatie tezamen het koninkrijk vormen. Deze vier elementen zijn Kronenburg, West-Cod, de Witte Eilanden en de Maagdeneilanden. Formeel zal het heten dat deze vier elementen zelfstandig zijn, maar elkaar waar nodig kunnen ondersteunen op gebieden waar één element dat in zijn eentje niet voor elkaar krijgt. In de praktijk betekent dit dat Kronenburg de rest zal ondersteunen op het gebied van bijvoorbeeld defensie, maar de drie kleinere elementen wilden niet dat die taak formeel aan Kronenburg werd toegewezen, om elke schijn van ondergeschiktheid aan Kronenburg te vermijden. Alle elementen kunnen op eigen gelegenheid verdragen sluiten met buitenlandse mogendheden en zij kunnen nu dus zonder tussenkomst van Alexanderstad beschouwd worden als soevereine natie. Ook krijgt elk element binnen het koninkrijk bijvoorbeeld het recht om zijn eigen munt in te voeren.

Op het koninkrijksniveau wordt ook een parlement ingevoerd. Op het tweede niveau, het niveau van Kronenburg zelf, worden de taken van de Zuidkamer ten dele afgeschaft en ten dele overgenomen door de Westkamer. De nu 'vrijgekomen' Zuidkamer zal dan gaan fungeren als parlement van het gehele koninkrijk. Het zal bestaan uit 25 zetels, waarvan er elf door Kronenburgers bezet worden, zes door afgevaardigden uit West-Cod en elk vier door afgevaardigden uit de Witte Eilanden en de Maagdeneilanden. Het parlement behandelt alle wetsvoorstellen van elk der elementen die het koninkrijk als geheel aangaan. De invoering van dit instituut was een eis van Kronenburg, dat vindt dat alle elementen controle moeten kunnen uitoefenen op de verrichtingen van ieder afzonderlijk element, zodat deze de rest geen onverwacht nadeel kunnen opleveren. De zetelverdeling is dan weer doorgedrukt door de kleinere elementen, die Kronenburg (en West-Cod) in het parlement geen al te grote macht wilden geven. De Zuidkamer 'nieuwe stijl' kan overigens alleen wetsvoorstellen blokkeren, maar mag ze niet amenderen. Ook kan de Zuidkamer geen motie van wantrouwen indienen tegen een minister of de regering van een element.

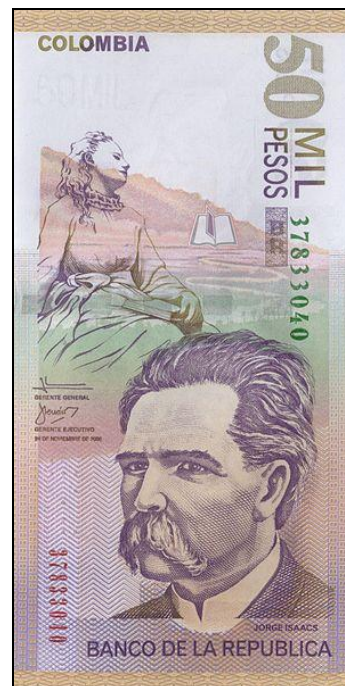
Op het niveau van Kronenburg zelf zal er een gemeentelijke herindeling plaatsvinden. Het aantal gemeenten stijgt naar zestien en omvat ook Nieuw-Stavoren, dat tot nu toe de status van overzeese gemeente heeft. Vanwege de verre ligging van de laatste, behoudt het enkele speciale regelingen, maar voor het overige wordt het meer betrokken in de nationale politiek van Kronenburg. Alexanderstad wordt gesplitst, waardoor de nieuwe gemeenten Bredenburg, Hinte, Jaltadaburg en Westpoort zullen ontstaan. De stad Friescheburg wordt losgekoppeld van de gemeente Westerland; de rest van Westerland wordt samengevoegd met Zuiderland tot een nieuwe gemeente Westerland, waarvan Aalburg de hoofdstad zal worden. Voor de rest worden er her en der wat grenzen verlegd.

Elk van de nieuwe zestien gemeenten zullen in de toekomst tevens een kiesdistrict vormen via welke de 101 leden van de Noordkamer gekozen zullen worden. In plaats van op landelijke kandidaten kan men in de toekomst op gemeentelijke kandidaten stemmen; elke gemeente krijgt – op basis van zijn aantal inwoners – een vast aantal zetels in de Noordkamer, dat elke tien jaar wordt herzien.

Hoewel er natuurlijk de nodige kritiek op bovenstaande plannen is (zo is de voorgestelde splitsing van Alexanderstad uiterst omstreden), lijkt het vooralsnog niet onwelwillend ontvangen te worden. De regering hoopt dat de parlementen van het koninkrijk er in 2014 over kunnen stemmen. Aangezien het hier echter een grondwetswijziging betreft, moet het voorstel ook door de volgende parlementen (in oude stijl) worden goedgekeurd, vooraleer de veranderingen kunnen doorgaan.

'Nieuwe biljetten verticaal'

19 november 2013 – De nieuwe Guldenbiljetten die momenteel worden ontworpen zullen een verticale uitstraling krijgen in plaats van de horizontale die meestal gebruikt wordt. Dit wordt beweerd in kringen rondom het ontwerpbureau Pothuijs & Devere, dat vorig jaar door het ministerie van financiën gevraagd werd om de nieuwe biljetten vorm te geven. Slechts weinig landen hebben verticaal georiënteerde bankbiljetten; onder andere Israël, Colombia en Zwitserland gebruiken 'rechtopstaande' bankbiljetten. De eerste nieuwe Kronenburgse bankbiljetten worden in 2016 verwacht. Net als in de oude reeks zullen er weer bekende Kronenburgers op afgebeeld worden.

Een Colombiaans bankbiljet

COLOFON

De Kronenburger Bode verschijnt als zelfstandige publicatie en wordt toegezonden aan AGL-betrokkenen en andere geïnteresseerden. Artikelen uit andere Kronenburgse dag- en weekbladen kunnen in de buitenlandeditie van de Kronenburger Bode worden geplaatst. De binnenlandse editie van het blad verscheen voor het eerst in 1744 en is dus nu in zijn 270ste jaargang. Hoofdredacteur is sinds november 2012 Ivo Adelhyd.

Uitspraak media Chimor

November 2013 — De media-wetgeving in de AGL-ldstaat Chimor is gedeeltelijk in strijd met het Verdrag van Jarjana. Die uitspraak deed het Hooggerechtshof van de AGL deze maand, nadat het twee jaar geleden door Karstoniaanse journalisten gevraagd was te onderzoeken of het Chimorese media-beleid niet botste met het in het Verdrag gestelde; Chimor is een van de ondertekenaars van het Verdrag. Volgens een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken is dit een zaak tussen Chimor en de AGL en is ons land nu niet aan de beurt om inhoudelijk op deze zaak te reageren. 'Het spreekt echter voor zich dat wanneer landen verdragen ondertekenen, ze deze dienen na te leven', aldus het ministerie.

Verloving prins verbroken

26 november 2013 — De verloving tussen prins Willem Lodewijk (30) en de Karstoniaanse prinses Lovisa is officieel verbroken. Dat hebben woordvoerders van de respectievelijke koninklijke huizen laten weten. De twee verloofden zich twee jaar geleden, maar wilden pas trouwen nadat prinses Lovisa haar studie in Boston zou hebben afgerond. In de afgelopen twee jaar verslechterde echter de relatie tussen de twee, en geregeld kwam het zelfs tot openlijke ruzies, zoals vorig jaar in een Luxemburgs café, nadat ze allebei het huwelijk van de Luxemburgse erfgronthertog Guillaume hadden bijgewoond. In de afgelopen maanden waren de prins en prinses nog maar zelden samen in het openbaar te zien en diverse roddelbladen berichtten uitvoerig over de op handen zijnde verlovingsverbreking, die nu dan waarheid is geworden. De prins heeft zich naar verluidt tijdelijk teruggetrokken in zijn villa op de Witte Eilanden en houdt zich uit de buurt van de pers.

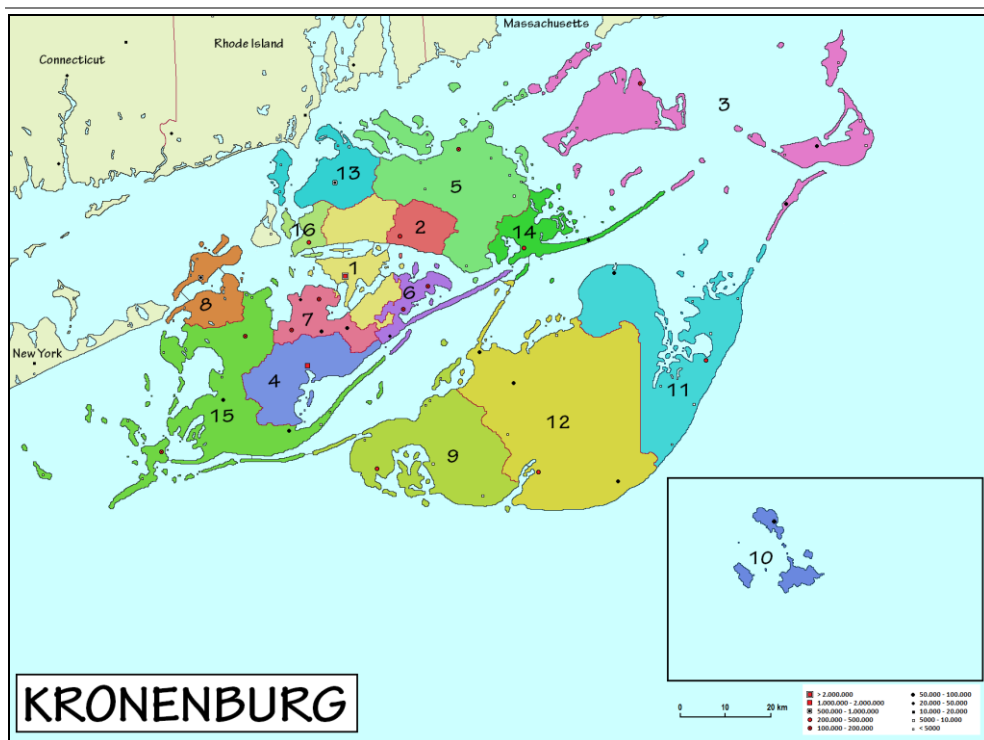
Prins Willem Lodewijk is de jongste broer van koning Ernst Frederik en de voormalige kroonprins Alexander Casimir, alsook de jongste zoon van voormalig koning Alexander IV Lodewijk en koningin Livia.

ROOS!, PSV, VLSP willen opvolgingswet wijzigen

29 november 2013 — De twee grote linkse partijen PSV en ROOS! alsook de kleine liberaal-sociale partij VLSP willen na de volgende verkiezingen inzetten op een wijziging van de opvolgingswet van het koninklijk huis, zodat in de toekomst de eerstgeborene van de vorige koning kan opvolgen, ongeacht of deze een vrouw of een man is. Momenteel hebben broers nog voorrang boven zussen, een systeem dat velen een doorn in het oog is.

Sinds de geboorte van prins Ernst Michaël begin dit jaar is de discussie die al bezig was sinds de geboorte van diens oudste zus Sofie Charlotte in 2008, nog verder opgelaaid. De prins is in de huidige situatie eerste in de lijn van opvolging, vóór zijn twee oudere zussen. De regering (waartoe ook ROOS! behoort) lijkt de wetgeving in deze ambtstermijn nog niet te willen veranderen, maar ROOS! wil na de komende verkiezingen een voorstel indienen om het instituut van het koninklijk huis te moderniseren en heeft daarmee het PSV en de VLSP achter zich weten te scharen. Deze combinatie is momenteel goed voor slechts 62 van de 175 zetels in de Noordkamer; bij lange na geen meerderheid dus. De partijen hopen echter genoeg tijd te hebben om een discussie te voeren wanneer er pas ná de volgende verkiezingen een wetsvoorstel zal worden ingediend. Hierbij wordt er volgens Hein Swabedissen (namens ROOS! momenteel vice-premier en minister van ruimtelijke ordening in de regering) rekening mee gehouden dat de verkiezingen eventueel vervroegd zouden kunnen worden georganiseerd, vanwege het traject dat al afgelegd moet worden vanwege de geplande grondwetwijzigingen.

Swabedissen: 'Het is belangrijk dat wanneer Kronenburg blijft kiezen voor de constitutionele monarchie, deze monarchie een modern karakter heeft dat zo goed mogelijk aansluit bij de noden van het land van vandaag. Tegenwoordig weten we allemaal dat vrouwen niet minder functioneren dan mannen, iets wat ook de regeerperiode van koningin Marianne (1879 – 1953, *red.*) wel heeft bewezen. We hopen in de komende periode genoeg andere partijen van deze en andere argumenten te overtuigen.' Met 'andere partijen' doelt Swabedissen hoofdzakelijk op coalitiepartner PvG, die volgens een laatste enquête intern hopeloos verdeeld lijkt over de kwestie. De kans dat rechtse grote partijen als de LKP, de NCD en het KV voor een wijziging zullen stemmen, lijkt tamelijk klein.

De zestien voorgestelde nieuwe gemeenten van Kronenburg (met hoofdplaatsen tussen haakjes):

1 Alexanderstad	9 Markenland (Denestad)
2 Bredenburg	10 Nieuw-Stavoren (Fort Nieuw-Stavoren)
3 Dietzland (Portus Regius)	11 Oosterland
4 Friescheburg	12 Oranjewijk
5 Groningen	13 Oud-Kronenburg (Noordeinde)
6 Hinte	14 Waterland (Waterburg)
7 Jaltadaburg	15 Westerland (Aalburg)
8 Koninginneland (Marianne)	16 Westerpoort

‘Gewijzigd Aralethe in strijd met zichzelf’

12 november 2013 — Het gewijzigde Verdrag van Aralethe is in strijd met zichzelf. Dat zegt David Karapetjan, docent internationaal recht aan de Universiteit voor Rechtsgeleerdheid en Letteren in Alexanderstad, onder meer naar aanleiding van de oproep van de Voskische minister van justitie Óziús vorige maand dat de AGL de wijziging van beide verdragen moet overdoen, een oproep die hij deelt, maar die door de regeringspartijen wordt afgedaan als stemmingmakerij tegen in beginsel goed in elkaar zittende verdragen.

‘Volgens artikel 7, lid 1, van het nieuwe Verdrag van Aralethe dienen lidstaten het mensenrechtenverdrag van de AGL, het Verdrag van Jarjana, ondertekend te hebben om volwaardig lid te mogen zijn van de liga’, zegt Karapetjan. ‘Aan de andere kant blijkt uit datzelfde artikel 7, lid 2, echter dat het bepaalde in lid 1 niet op een dusdanige wijze zal worden uitgelegd dat het de soevereiniteit der lidstaten inperkt. En dat is precies wat het verplicht laten ondertekenen van het Verdrag van Jarjana mijns inziens wél doet, met name inclusief het indirecte verbod op de doodstraf dat begin dit jaar aan dat Verdrag is toegevoegd door het als uitzondering uit het verdrag te schrappen.’ Volgens hem zou het simpelweg schrappen van artikel 7, lid 2, op andere gebieden voor problemen kunnen zorgen. ‘Dan geef je de AGL de macht om de soevereiniteit van de lidstaten überhaupt in te perken, en dat lijkt mij in een organisatie als de AGL buitengemeen onwenselijk.’

Karapetjan schaaft zich achter de oproep die vorige maand vanuit Voskië gedaan werd, namelijk om de verdragswijzigingen te herzien. ‘Het is flodderwerk, dat vanuit politieke gronden te haastig is gedaan door sommige lidstaten’, beweert hij. ‘De discussie die al enkele jaren speelt tussen leden van de AGL in hoeverre westerse normen en waarden de hoogst denkbare zijn, lijkt hieraan ten grondslag te liggen: sommige ‘westerse’ lidstaten, waaronder ook Kronenburg ben ik bang, hebben geprobeerd hun waarden in de regelgeving van de AGL te verankeren, zodat niet-westerse leden met andere systemen deze waarden wel móeten navolgen. In hun ijver hebben ze veel steken laten vallen. De wijzigingen moeten op z’n minst opnieuw bekeken worden, maar misschien is het zelfs wel beter om zeker het Verdrag van Aralethe te schrappen en met een schone lei te beginnen.’

De regeringspartijen PvG en ROOS! hebben kritiek geuit op Karapetjans mening. ‘Er is door de meeste lidstaten goed over de wijzigingen nagedacht’, zegt minister van buitenlandse zaken Mathias Schydtz (ROOS!), ‘hoewel we nog steeds vinden dat sommige lidstaten duidelijker hadden kunnen laten merken dat het draagvlak voor de wijzigingen in het Verdrag van Jarjana bij hun achterban te laag was. Bij de eerste keer dat die ter tafel kwamen is besloten het wijzigingsvoorstel vanwege onduidelijkheden door te schuiven naar de AGL-Conferentie erna, maar in de tussentijd heeft er niemand een duidelijke tegenargumenten over gevormd; die kwamen pas op de Conferentie naar boven. Achteraf gezien hadden de wijzigingen misschien niet moeten worden aangenomen, want de AGL verkeert nu al bijna een jaar in een patstelling, maar om te zeggen dat er sprake is van flodderwerk gaat de regering te ver. Ook de inperking van de soevereiniteit zie ik niet zo; de ondertekening van het Verdrag van Jarjana blijft immers vrijwillig. Het betekent in de nieuwe situatie alleen dat wie Jarjana niet wil tekenen, geen lid kan worden van de AGL.’

Koning en koningin in januari op staatsbezoek in Voskië

21 november 2013 — Koning Ernst Frederik en koningin Isabel zullen van 7 t/m 10 januari in gezelschap van een regeringsdelegatie een officieel bezoek brengen aan de Zuid-Europese Republiek der Vosken en Gurden, ofwel Voskië. Dat heeft een woordvoerder van het koninklijk huis bekend gemaakt. Het is het eerste Kronenburgse bezoek aan Voskië.

Het koninklijk paar werd uitgenodigd door de president van het land, mevrouw Ádrea Zaspuzic-Ézvavs, en volgt op de toetreding van het land tot de AGL tijdens de laatste AGL-Conferentie. Een paar maanden geleden brachten vertegenwoordigers van ons land al een bezoek aan Voskië, naar aanleiding van diplomatieke roering over de vóór de genoemde Conferentie gepubliceerde opvatting van de Kronenburgse regering dat Voskië zijn geassocieerde lidmaatschapsperiode beter nog kon verlengen. De problemen werden opgeheven en naar nu blijkt hebben beide landen enige bilaterale handelsakkoorden gepland, die waarschijnlijk tijdens het bezoek getekend zullen worden. Ook zal het koninklijk paar enkele feestelijkheden bijwonen rondom de opening van de Culturele Hoofdstad van de AGL van 2014, die in de Voskische stad Májmal wordt gehouden.

Voor de Voskische president wordt dit overigens haar laatste officiële buitenlandse ontvangst: op 19 januari vinden er in het land presidentsverkiezingen plaats, waaraan mevrouw Zaspuzic niet meedoet: zij werd in 2006 en 2010 tot president gekozen, en na twee termijnen zijn presidenten in Voskië niet herkiesbaar.

‘Homohuwelijk’ vanaf 2014

20 november 2013 — De overheid is vanaf 1 februari volgend jaar volledig verantwoordelijk voor het registreren van huwelijken en andere vormen van partnerschappen. Een door regeringspartij ROOS! daartoe ingediende wet werd vanochtend met een ruime meerderheid door de Noordkamer aangenomen.

Tot nu toe werden huwelijken geregeld door religieuze instanties, wat niet alleen problemen veroorzaakte voor homoseksuelen met een huwelijkszwens — naast het feit dat er niet veel kerkgemeenschappen zijn die twee mensen van hetzelfde geslacht willen trouwen, zouden homo’s zich ook nog officieel moeten laten registreren als lid van een kerk waar dat wél mogelijk zou zijn, maar die niet overeenkomt met hun geloofsovertuiging — maar ook voor atheïsten, die zich sowieso niet wilden inschrijven bij een geloofsgemeenschap. Nu de regering de huwelijksregistratie overneemt, wordt trouwen mogelijk voor ieder paar, ongeacht geslacht, geardeerd of religieuze overtuiging. Kerkelijke organisaties alsook conservatieve partijen in de Noordkamer hebben teleurgesteld gereageerd op de uitslag.

Glas in Chimorese koffie

25 november 2013 — Diverse supermarkten in ons land hebben koffie van het merk Orrón uit de handel genomen, na meldingen dat er glaspinters in waren gevonden. Ongeopende verpakkingen kunnen naar de winkel worden teruggebracht; het aankoopbedrag wordt dan gerestitueerd. Orrón is een relatief jong koffiemark afkomstig uit Chimor. In de afgelopen vijf jaar wist het een niet onaanzienlijk aandeel van de Kronenburgse markt te veroveren.

Brug dicht voor onderhoud

27 november 2013 — De Ir. Eisso Kruze-brug, de grootste brug in het stelsel tussen Waterburg en Waterbocht gaat vanaf volgend jaar dicht voor groot onderhoud, heeft het ministerie van ruimtelijke ordening gemeld. Verkeer wordt omgeleid via Friescheburg en extra veerdiensten tussen Rading en Kaap Nassau.